

Kadonnut
tyttö.
Haudattu
salaisuus.

LISA Jewell

SITTEN HÄN OLI POISSA

WSOY

Lisa Jewell

Sitten

hän

oli

poissa

Suomentanut Karoliina Timonen

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Englanninkielinen alkuteos
Then She Was Gone
Copyright © 2017 by Lisa Jewell

Suomenkielinen laitos © Karoliina Timonen ja WSOY 2019

ISBN 978-951-0-43659-2

PAINETTU EU:SSA

Lorille

Henkilöhahmosta nimeltä »Sara-Jade Virtue«

Sain nimen »Sara-Jade Virtue« oikeasti olemassa olevalta Sara-Jade Virtuelta. Hän voitti viime vuoden Get In Character -huutokaupan, jolla kerätään rahaa brittiläiselle hyväntekeväisyysjärjestölle CLIC Sargentille. Sara-Jade sattuu myös olemaan maamme kustannusalan upeimpia, intohimoisimpia ja vaikutusvaltaisimpia ihmisiä, ja olin todella ylpeä saadessani käyttää hänen nimeään.

CLIC Sargentin tavoite on muuttaa nuorten ihmisten saaman syöpädiagnoosin käytännön merkitystä. Järjestö uskoo, että syöpää sairastavilla lapsilla ja nuorilla on oikeus parhaaseen mahdolliseen hoitoon sekä tukeen sairautensa aikana ja hoitojen jälkeen, ja että he ansaitsevat mahdollisuuden ottaa kaiken irti elämästään, kun ovat toipuneet sairaudestaan.

<http://www.clicsargent.org.uk/>

PROLOGI

KUUKAUDET ENNEN hänen katoamistaan olivat parhaimmat. Oikeasti. Kaikkein parhaimmat. Jokainen hetki näyttäytyi kuin lahjana ja sanoi: *Tässä minä olen, taas yksi täydellinen hetki, katso nyt minua, voitko uskoa kuinka ihana olen?* Jokainen aamu oli perhossia vatsassa hänen meikatessaan, sydämen kiihtyvää pampailua hänen lähestyessään koulua, pulppuilevaa iloa hänen katseensa löytäessä etsimänsä. Koulu ei tuntunut enää vanhalta, vaan se oli muuttunut hänen rakkaustarinansa hyöriäksi, kohdevalaistuksi näyttämöksi.

Ellie Mack ei voinut uskoa, että Theo Goodman oli halunnut treffeille hänen kanssaan. Theo Goodman oli ehdottomasti 11. luokan parhaimmannäköinen poika. Hän oli ollut kaikkein komein myös kymppillä, ysillä ja kasilla. Ei kuitenkaan seiskalla. Seiskalla kukaan poika ei ollut hyvännäköinen. He olivat olleet pikkuruisia nappisilmäisiä vauvoja jättimäisissä kengissä ja ylisuurissa koulupuvuissa.

Theo Goodmanilla ei ollut koskaan ollut tyttöystävää, ja kaikki olettivat hänen olevan kenties homo. Hän oli pojaksi nätti ja tosi laiha. Ja siis, kaiken kaikkiaan, superkiltti ja mukava. Ellie oli haaveillut hänestä jo vuosia, homo tai ei. Hän olisi tyytynyt ystävyYTEENKIN. Theo Goodmanin nuori ja kaunis äiti saattoi poikansa kouluun joka päivä. Äidillä oli aina treenivaatteet ja hiukset poninhännällä, ja yleensä hänellä oli mukanaan pieni valkoinen koira, jonka Theo nosti syliinsä suukotettavaksi ennen kuin laski sen hellästi takaisin jalkakäytävälle. Sitten hän suukotti äitiään ja käveli rauhallisesti koulun pihaan. Hän ei välittänyt, näkikö joku. Hän ei hävennyt puuterihuiskukoiraansa tai äitiään. Hän oli *itsevarma*.

Sitten yhtenä päivänä edellisenä vuonna, heti kesäloman jälkeen, Theo oli alkanut jutella hänelle. Noin vain. Se oli ruokatunnilla ja liittyi johonkin kotitehtävään, ja Ellie, joka ei tiennyt hirveästi mistään mitään, tiesi välittömästi, ettei Theo ollut homo ja että tämä puhui hänelle, koska piti hänestä. Se oli täysin selvää. Ja sitten, noin vain, heistä tuli poika- ja tyttöystävä. Ellie oli luullut sellaisen olevan mutkikkaampaa.

Mutta tarvittiin vain yksi väärä siirto, yksi pienen pienen kierouma aikajanalla, ja kaikki oli ohi. Ei vain heidän rakkaustarinansa vaan kaikki. Nuoruus. Elämä. Ellie Mack. Kaikki oli mennyttä, ikuisesti mennyttä. Jos hän voisi palata takaisin, suoristaa aikajanan kelaamalla sitä takaisin esiin kuin lankakerää, hän näkisi solmut, huomaisi vaaran merkit. Taaksepäin kelatessa kaikki oli itsestään selvää alusta

asti, mutta silloin, kun hän ei tiennyt mistään mitään, hän ei ollut osannut aavistaa. Hän oli kävellyt luottavaisena suoraan sitä kohti.

Osa yksi

LAUREL AVASI oven ja astui sisään tyttärensä asuntoon. Se oli hämärä ja synkkä jopa tällaisena melko kirkkaana päivänä. Kadulle päin antava ikkuna oli tiheän visterivyyhden peitossa, ja asunnon toinen puoli oli sen takana olevan pienen metsikön varjostama.

Se oli ollut heräteostos. Hanna oli juuri saanut ensimmäisen bonuspalkkionsa ja oli halunnut käyttää sen johonkin pysyvään ennen kuin raha kuluisi turhuuteen. Aiemmat omistajat olivat sisustaneet asunnon kauniisti, mutta Hannalla ei ollut aikaa sellaiseen, ja nyt asunto näytti surulliselta äskettäin eronneen ihmisen hankkimalta luukulta. Ja se, ettei Hannaa haitannut päästää äitiään asuntoon ja siivoamaan poissaollessaan, oli todiste siitä, että asunto palveli häntä lähinnä astetta parempana hotelli-huoneena.

Kuten aina, Laurel kiirehti keittiöön pitkin Hannan nuhruista eteiskäytävää ja otti sitten siivoustarvikkeet lavuaarin alta. Näytti siltä, ettei Hanna ollut yöpynyt kotona.

Tiskialtaassa ei ollut murokulhoa, ei maitoroiskeita keittiö-tasolla, ei puoliksi auki jätettyä maskarahylsyä ikkuna-laudan suurentavan meikkipeilin vieressä. Kylmä karehti Laurelin selkäpiitä. Hanna tuli aina kotiin. Ei hänellä ollut muutakaan paikkaa mennä. Laurel haki puhelimen laukus-taan, näppäili Hannan numeron tärisevin käsin ja hermos-tuksissaan pudotti kännykän, kun puhelu meni vastaajaan, niin kuin se aina meni Hannan ollessa töissä. Puhelin nap-sahti kengänsyrjään eikä mennyt rikki.

»Helvetti», hän sähisi itseksensä poimiessaan puhelimen maasta ja tuijottaessaan sitä mitään näkemättä. »Helvetti.»

Ei ollut ketään, kenelle soittaa, keneltä kysyä: *Oletko nähnyt Hannaa? Tiedätkö missä hän on?* Hänen elämänsä ei vain ollut sellaista. Ei ollut yhteyksiä mihinkään. Vain pie-niä irrallisia elämän saarekkeitä siellä täällä.

Oli mahdollista mutta epätodennäköistä, että Hanna oli tavannut jonkun miehen, Laurel ajatteli. Hannalla ei ollut ikinä ollut poikaystävää, ei yhtäkään. Joku oli joskus esittä-nyt teorian, että seurustelusta tulisi Hannalle huono oma-tunto, koska se ei ollut mahdollista hänen pikkusiskolleen. Samaa teoriaa voisi soveltaa myös Hannan surkeaan asun-toon ja olemattomaan sosiaaliseen elämään.

Laurel tiesi, että hän ylireagoi ja toisaalta taas ei ylirea-goinut. Ylireagointia ei enää olekaan, kun oma lapsi on läh-tenyt yhtenä aamuna vartin matkan päässä olevaan kirjas-toon opiskelemaan reppu täynnä kirjoja eikä ole koskaan palannut. Se että Laurel nyt seisoi aikuisen tyttärensä keit-tiössä ja kuvitteli tämän kuolleen katuojassa puuttuvan

murokulhon takia, oli hänen omien kokemustensa kontekstissa täysin järjestäistä ja perusteltavissa.

Hän naputteli Hannan työpaikan nimen hakukoneeseen ja painoi puhelinnumerolinkkiä. Keskus yhdisti hänet Hannalle, ja Laurel pidätti hengitystään.

»Hanna Mack puhelimessa.»

Siinä se oli, hänen tyttärensä ääni, tyly ja persoonaton.

Laurel ei sanonut mitään, sulki vain puhelimen ja laitto sen takaisin laukkuunsa. Hän avasi Hannan tiskikoneen ja alkoi tyhjentää sitä.

MILLAISTA LAURELIN elämä oli ollut noin kymmenen vuotta sitten, kun hänellä oli ollut kolme lasta kahden sijaan? Oliko hän herännyt joka aamu täynnä elämäniloa? Ei, ei hän ollut. Laurel oli aina ollut sitä ihmistyyppiä, jonka lasi on puoliksi tyhjä. Hän löysi paljon valitettavaa jopa kaikkein mukavimmissa tilanteissa ja sai typistettyä ilon hyvistä uutisista lyhyeksi, ohikiihtäväksi hetkeksi, joka jäi pian jonkin uuden huolenaiheen varjoon. Joten hän oli herännyt joka aamu varmana siitä, että oli nukkunut huonosti, vaikka niin ei olisi ollutkaan. Hän heräsi huolissaan liian isosta vatsastaan, liian pitkistä tai lyhyistä hiuksistaan, liian suuresta tai pienestä talostaan, liian tyhjistä pankkitilistään, liian laiskasta miehestään tai liian äänekkäistä tai hiljaisista lapsistaan, jotka pian lentäisivät pesästä tai eivät koskaan lähtisi kotoa. Hän oli herännyt ja huomannut vaaleat kissankarvat mustassa hameessa, jonka hän oli jättänyt tuolinkarmille, pussit Hannan silmien alla, kasan pyykkiä joka hänen oli ollut tarkoitus viedä lähei-

seen pesulaan lähes kuukauden ajan, eteiskäytävän tapetin repeämän, karmean teinifinnin Jaken leuassa, liian kauan seisseen kissanruoan hajun ja roskat, joiden ulos viemistä kaikki tuntuivat välttelevän ja joita hänen laiska, avuton perheensä vain työnsi syvemmälle roska-astian syövereihin.

Sellaisena hän oli nähnyt täydellisen elämänsä silloin: sarjana epämiellyttäviä hajuja, tekemättömiä asioita, mitättömiä huolenaiheita ja eräpäivänsä ohittaneita laskuja.

Ja sitten eräänä aamuna hänen tyttärensä, hänen ihana tyttärensä, kuopuksensa, vauvansa, sukulaissielunsa, ylpeytensä ja ilonsa, oli lähtenyt kotoa eikä koskaan palannut.

Entä mitä hänen mielessään oli liikkunut niiden ensimmäisten, kiduttavina kuluneiden tuntien aikana? Mikä oli täyttänyt hänen ajatuksensa ja hänen sydämensä, syrjäyttänyt kaikki pikkumaiset huolenaiheet? Kahu. Epätoivo. Murhe. Järkytys. Tuska. Ahdistus. Sydänsuru. Pelko. Kaikki nuo sanat, niin melodramaattiset ja silti täysin riittämättömät.

»Hän on varmasti Theon luona», Paul oli sanonut.
»Soitapa Theon äidille.»

Mutta hän oli jo tiennyt, ettei tyttö olisi Theon luona. Hänen tyttärensä viimeiset sanat hänelle olivat olleet:
»Tulen takaisin lounaalle. Jäikö sitä lasagnea yhtään?»

»Tarpeeksi yhdelle.»

»Älä anna Hannan syödä sitä! Tai Jaken! Lupaa!»

»Minä lupaan.»

Ja sitten ulko-ovi oli naksautanut ja äänenvoimakkuus äkkiä laskenut, kun talossa oli yksi ihminen vähemmän. Oli

tiskikone tyhjennettävänä ja jokin puhelu soitettavana, oli vietävä yläkertaan lääkettä vilustuneelle Paulille, mikä oli silloin tuntunut ärsyttävimmältä asialta Laurelin elämässä.

»Paul on vilustunut.»

Kuinka monelle ihmiselle hän oli sanonut niin tuota edeltäneenä päivänä tai kahtena? Huokaissut lopen uupuneena, pyöritellyt silmiään. »Paul on vilustunut.» *Tätä taakkaa. Tätä elämää. Säälikää minua.*

Mutta hän oli kuitenkin soittanut Theon äidille.

»Ei», Becky Goodman sanoi, »ei, olen tosi pahoillani. Theo on ollut kotona koko päivän, emmekä ole kuulleet Elliestä mitään. Sanothan jos voin jotenkin auttaa ...?»

Iltapäivän muuttuessa aikaiseksi illaksi, kun hän oli soittanut kaikki Ellien ystävät vuorotellen läpi ja käynyt kirjastossa, jossa hänen oli annettu katsoa turvakameroiden tallenteet läpi – ja oli tullut selväksi, että Ellie ei ollut käynytkään kirjastossa sinä päivänä –, kun aurinko oli alkanut laskea ja talo laskeutua viileään hämääseen, jota lävistivät tuon tuosta valkoisen valon välähdykset äänettömän ukkosmyrskyn loimutessa heidän yllään, hän oli lopulta antanut periksi jäytävälle kauhulle, joka oli kasvanut hänen sisällään koko päivän, ja soittanut poliisille.

Se oli ensimmäinen kerta, kun hän oli vihannut Paulia, sinä iltana. Paulia aamutakissaan, paljain jaloin, haisemassa lakanoilta ja räkäiseltä, niiskuttamassa, niiskuttamassa, niiskuttamassa, sitten niistämässä, sierainten ällöttävä turina, raskas hengitys suun kautta kuulosti hirviön kuolonkorinalta Laurelin yliherkissä korvissa.

»Pue päällesi», Laurel tiuskaisi. »Voisitko?»

Paul oli alistunut kuin toruttu lapsi ja tullut muutamaa minuuttia myöhemmin alakertaan yllään kesäloma-asuksi sopivat reisitaskusortsit ja kirkkaanvärinen t-paita. Ihan väärin. Väärin väärin väärin.

»Ja niistä nenäsi», Laurel oli sanonut. »Kunnolla. Ettei sinne jää mitään.»

Taas Paul oli totellut hänen käskyjään. Laurel oli katsonut häntä halveksuen, katsonut miten hän rutisti nenäliinan palloksi ja hiippaili säälistävästi keittiön poikki heittääkseen sen roskiin.

Ja sitten poliisit olivat saapuneet.

Ja se oli alkanut.

Se mikä ei ollut koskaan päättynyt.

Joskus Laurel mietti, että ehkä jos Paul ei olisi ollut vilustunut sinä päivänä, jos Paul olisi kiirehtinyt kotiin töistä heti hänen soitettuaan puku vähän rypyssä, kiireisenä, täynnä puhtia, istunut ryhdikkäänä hänen rinnallaan ja käsi hänen ympärillään, ehkä jos Paul ei olisi hengittänyt suun kautta ja niiskuttanut ja näyttänyt kauhealta, ehkä kaikki olisi mennyt toisin? Ehkä he olisivat selvinneet? Vai olisiko hän alkanut vihata jotain muuta Paulissa?

Poliisit olivat lähteneet puoli yhdeksältä. Hetkeä myöhemmin Hanna oli ilmestynyt keittiön ovelle.

»Äiti», hän sanoi anteeksipyytävästi. »Minulla on nälkä.»

»Anteeksi», Laurel sanoi ja katsoi vastapäisellä seiniällä olevaa kelloa. »Apua, totta, sinähän pian näännyt näl-

kään.» Hän nousi raskaasti jaloilleen, tutki jääkaapin sisältöä tyttärensä kanssa mitään näkemättä.

»Tämä?» Hanna sanoi ja veti esiin Tupperware-astian, jossa oli lasagnen tähteet.

»Ei.» Laurel nappasi rasian, turhan aggressiivisesti. Hanna oli katsonut häntä ihmeissään.

»Miksi ei?»

»Ei nyt vain», Laurel sanoi, jo lempeämmin.

Hän oli laittanut Hannalle papuja ja paahtoleipää, istunut katsomassa, kun tämä söi. Hänen keskimmäinen lapsensa. Vaikein. Väsyttävin. Se jonka kanssa hän ei haluaisi joutua autiolle saarelle. Ja kauhea ajatus kävi hänen mielessään niin nopeasti, että se jäi melkein huomaamatta.

Sinun olisi pitänyt kadota ja Ellien istua tässä syömässä papuja ja paahtoleipää.

Hän koskettti kädellään Hannan poskea, hellästi, ja lähti sitten huoneesta.

ENSIMMÄINEN ASIA, jota Ellie ei olisi saanut tehdä, oli saada huono numero matikankokeesta. Jos hän olisi ollut ahkerampi ja fiksumpi, jos hän ei olisi ollut koepäivänä niin väsynyt, eikä hänen olonsa niin hatara, jos hän ei olisi käyttänyt enemmän aikaa haukotteluun kuin keskittymiseen, jos hänen arvosanansa olisi ollut A eikä B+, mitään ei olisi tapahtunut. Tai kelataan vielä kauemmas taaksepäin, aikaan ennen matikankoetta. Jos hän ei olisi rakastunut Theoon, jos hän olisikin rakastunut poikaan, joka oli surkea matikassa, joka ei välittänyt matikasta tai koenumeroista ja jolla ei ollut kunnianhimoa. Tai vielä parempi: jos hän ei olisi rakastunut keneenkään, silloin hänellä ei olisi ollut tarvetta olla yhtä hyvä tai parempi kuin poikaystävänsä. Hän olisi ollut tyytyväinen arvosanaansa eikä hän olisi tullut sinä iltana kotiin ja anellut äidiltään matematiikan yksityisopettajaa.

Siinä se siis oli. Aikajanan ensimmäinen kierouma. Juuri tuossa, tammikuisessa keskiviikkoiltapäivässä, noin puoli viideltä.

Hän oli tullut kotiin huonolla tuulella. Hän tuli usein kotiin huonolla tuulella. Ei tarkoituksella, siinä vain kävi niin. Samalla hetkellä, kun hän näki äidin tai kuuli äidin äänen, häntä alkoi käsittämättömästi ärsyttää, ja sitten ulos tuli räiskyen kaikki, mitä hän ei ollut voinut sanoa tai tehdä päivän mittaan koulussa – koska koulussa hänet tunnettiin kilttinä tyttönä, ja jos oli saanut kiltin maineen, piti käyttäytyä sen mukaisesti.

»Meidän matikanope on paska», hän sanoi ja pudotti reppunsa eteiskäytävän sohvalle. »Siis ihan paska. Minä inhoan sitä.» Hän ei inhonnut opettajaa. Hän inhosi itseään, koska oli epäonnistunut. Mutta sitä hän ei voinut sanoa.

Äiti vastasi keittiön pesualtaan äärestä. »Mitä tapahtui, kulta?»

»Minähän juuri kerroin!» Ei hän ollut kertonut, mutta mitä siitä. »Meidän matikan ope on surkea. En pääse kurseista läpi. Minä tarvitsen yksityisopettajan. Siis todellakin tarvitsen.»

Hän tuli keittiöön ja rojahti dramaattisesti tuoliin.

»Meillä ei ole varaa yksityisopettajaan», äiti sanoi. »Etkö voisi vain mennä koulun matikkakerhoon?»

Siinä oli seuraava kierouma. Jos hän ei olisi ollut niin hemmoteltu kakara, jos hän ei olisi odottanut äidin heilauttavan taikasauvaa ja ratkaisevan kaikkia ongelmia hänen puolestaan, jos hänellä olisi ollut edes jonkinlainen realistinen käsitys vanhempiensa taloudellisesta tilanteesta, jos hän olisi välittänyt hitusenkin jostain muusta kuin itsestään,

keskustelu olisi päättynyt siihen. Hän olisi sanonut: *Okei, ymmärrän. Minä teen niin.*

Mutta hän ei ollut tehnyt niin. Hän oli vängännyt, vängännyt ja vängännyt. Hän oli tarjoutunut maksamaan opetuksen omista rahoistaan. Hän oli kertonut luokkakavereistaan, jotka olivat paljon heitä köyhempiä ja joilla silti oli yksityisopettajat.

»Entä jos kysyisit jotakuta koulusta?» äiti ehdotti.
»Jotakuta ylemmiltä luokilta? Jolle riittäisi maksuksi muutama punta ja vähän kakkua?»

»Mitä! En todellakaan! Se olisi niin noloa!»

Ja siinä se meni, luiskahti liukkaasti käsistä, hänen toinen mahdollisuutensa pelastaa itsensä. Poissa. Eikä hän edes tiennyt sitä.

»Lisa Jewellin luomat henkilöhahmot
ovat aina niin todentuntuisia,
että luettuani kirjan loppuun suorastaan
odotan törmääväni heihin.»

– JOJO MOYES

15-vuotias Ellie Mack oli kolmesta lapsesta
nuorin, äitinsä lemmikki. Hän odotti kesälomaa,
suunnitteli tulevaa.

Ja sitten yhtäkkiä, hän katosi. Jäljettömiin.

Vuosia myöhemmin Ellien äiti Laurel tapaa
hurmaavan miehen ja rakastuu. Tavatessaan Floydin
lapset Laurelin sydän on pysähtyä: miehen toinen
tytär muistuttaa merkillisellä tavalla Ellietä.

Mitä Ellielle oikein tapahtui?

	 9 789510 436592
www.wsoy.fi	84.2 ISBN 978-951-0-43659-2